

Oda Norway og Reitan Retail, 12. september 2022

Forslag til forskrift om usaklig prisdiskriminering

Midlertidig forskrift om forbud mot usaklig forskjellsbehandling fra dagligvareleverandører med vesentlig markedsrett

§ 1 Anvendelsesområde

Denne forskriften retter seg mot dagligvareleverandører med vesentlig markedsrett. Forskriftens formål er å sikre markedsadgang og konkurranse i dagligvaremarkedene, både på leverandør- og kjedenivå.

§ 2 Definisjoner

Med "varekategori" menes en gruppering av varelinjer på laveste aggregerte nivå som allment anvendes av analysebyråer og aktørene i dagligvaremarkedet med mindre en slik gruppering er en samlekategori av diverse ulike produkter ("andre").

Med "varelinje" menes en unik, identifiserbar dagligvare.

Med "leverandør med vesentlig markedsrett" menes enhver leverandør av dagligvarer med mer enn 40 prosent markedsandel innen én eller flere varekategorier. Varekategorier med en samlet årlig omsetning til sluttbruker under 100 millioner kroner eksklusive mva. skal ikke omfattes. Markedsandelen skal regnes på landsbasis.

Med "dagligvarer" menes varer omfattet av lov om god handelsskikk.

Med "reelle motytelser" menes ytelser som innebærer en arbeids- eller kapitalinnsats fra kundens side, f.eks. i form av markedsføringsinnsats, kampanjer eller annen salgsfremmende innsats for leverandørens produkter.

§ 3 Forbud mot usaklig forskjellsbehandling

En leverandør med vesentlig markedsrett plikter å unngå usaklig forskjellsbehandling mellom kunder. Dette innebærer bl.a. en plikt til å gi kundene lik tilgang til bonuser, rabatter og tilsvarende ordninger, markedsførings- og kampanjestøtte eller økonomiske ytelser for kjøp av tjenester.

Enhver forskjellsbehandling må være begrunnet i leverandørens kostnadsfordeler knyttet til handel med den enkelte kunde eller i reelle motytelser for å være saklig.

Forbudet mot usaklig forskjellsbehandling gjelder kundens samlede engasjement med leverandøren.

En leverandør med vesentlig markedsrett kan ikke innvilge rabatter betinget av individuelle salgsmål basert på volumvekst fra den foregående kontraktsperioden.

§ 4 Konkretisering av saklighetskravet

Følgende motytelser anses ikke som saklig begrunnet:

1. Motytelser på tvers av varelinjer med mindre slike motytelser har en identifiserbar sammenheng med kostnadsfordeler på tvers av varelinjene eller andre konkrete ytelser fra kunden tydelig identifisert i kontrakten mellom leverandør og kunde.

2. Motytelser som ikke består i reelle motytelser fra kunden.
3. Motytelser som har eller er egnet til å ha fortrenghende virkning på andre leverandører.

§ 5 Åpenhet

Enhver rabatt, bonus, markedsførings- eller kampanjestøtte og eventuelle tilhørende motytelser skal skriftlig nedfelles i kontrakten mellom leverandør og kunde.

En leverandør med vesentlig markedsrett skal i forhandlinger med kunden vise åpenhet om hvordan kundens endringer i motytelser, sortiment og andre forpliktelser påvirker leverandørens tilbud.

§ 6 Begrunningsplikt

Leverandører med vesentlig markedsrett plikter innen 5 virkedager etter at kontrakt er inngått å oversende til Konkurransetilsynet en evalueringsrapport der alle vilkår skal begrunnes iht. de kravene som følger av §§ 3 og 4.

Konkurransetilsynet plikter å dele slike rapporter med Konkurransklagenemnda og de alminnelige domstoler etter domstoloven § 1, samt aktører oppnevnt av parter som mener seg utsatt for diskriminerende atferd, under taushetsplikt overfor parten.

§ 7 Sanksjoner

Ved overtredelse av denne forskrift §§ 3, 4, og 5 gjelder konkurranseloven § 29 første ledd bokstav f. Ved overtredelse av § 6 gjelder konkurranseloven § 29 første ledd bokstav c.

§ 8 Evaluering

Denne forskriften skal evalueres tre år etter ikrafttredelse.